

Pia Kauma kok

Kirjallinen kysymys yksityisen sektorin hyödyntämisestä suojavarusteiden, koronavirustestien ja vasta-ainetestien toimittajina koronaviruksen laajenemisen estämiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Koronaviruksen leviämisen estämiseen tarkoitettua suojavarusteista, kuten kasvomaskeista, on pulaa niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Tarvikepulasta ovat raportoineet muun muassa suurimmat kunnat sekä useat terveydenhuollon tarvikkeista vastaavat organisaatiot sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.

Suojavarustepulan ja osin puutteellisen ohjeistuksenkin seurauksena terveydenhuollon henkilökunta on joutunut potilastyöhön esimerkiksi joissakin sairaaloissa ja vanhusten hoivakodeissa joko kokonaan ilman suojavarusteita tai siten, että kertakäyttöisiä suojavarusteita on puhdistettu ja sen jälkeen käytetty uudelleen. Tällä tavoin hoitohenkilökunta on saattanut altistaa sekä itsensä että hoidettavat henkilöt koronavirustartunnalle. Suojavarusteiden tilaaminen ulkomailta puolestaan on osoittautunut hankalaksi, koska markkinoilla kysyntä on ylittänyt tarjonnan usean maan samanaikaisesta tarvikkeiden hankinnasta johtuen. Esimerkiksi Huoltovarmuuskeskuksen äskettäin Kiinasta hankkimat kasvomasakit eivät ole vastanneet tilattua laatua ja vaadittavaa suojastusaa.

Suojavarusteiden lisäksi toinen tarpeellisten hankintojen kohde ovat koronavirustestit. Yksityisillä sosiaali- ja terveysalan yrityksillä olisi mahdollisuus merkittävästi lisätä testauksen määrää ja näin täydentää julkisella sektorilla tehtävää testausta. Testauksen lisääminen antaisi viranomaisille tärkeää tutkimustietoa viruksen leviämisestä. Esimerkiksi Etelä-Korean ja Singaporen on arvioitu onnistuneen koronaviruksen leviämisen rajoittamisessa suureksi osaksi sen vuoksi, että näissä maissa on ihmisiä testattu laajasti ja kattavasti.

Koronavirustestien lisäksi koronaviruksen jo sairastaneiden vasta-ainetestejä tarvittaisiin selvästi nykyistä enemmän. Sekä koronavirustestauksen että vasta-ainetestauksen toteuttaminen laajas-
sa mittakaavassa olisi suomalaisten etu, kun tarkastellaan myös kriisistä aiheutuvien rajoitusten asteittaista purkamista. Koronaviruksen jo sairastaneet voisivat palata asiantuntijoiden määrittämän karanteenin jälkeen sujuvasti työelämään ja edesauttaa Suomen toipumista koronakriisin epäedullisista taloudellisista seurauksista.

Vaikka päävastuu epidemian hallitsemiseen tarvittavan välineistön hankinnasta on julkisella sektorilla, yksityinen sektori voi täydentää jo olemassa olevia resursseja tilanteessa, jossa tarvikkeista on pulaa ja toimitusajat ovat pitkiä. Osa suomalaisista yrityksistä on jo ryhtynyt tai ilmoittanut

Kirjallinen kysymys KK 271/2020 vp

kiinnostuksestaan ryhtyä valmistamaan tarvittavia suojarusteita, koronavirustestejä ja vasta-ainetestejä.

Kaikki luotettavat kotimaiset tavarantoimittajaresurssit kannattaisi nyt hyödyntää täysimääräisesti taistelussa virusta vastaan. Toiminnan tulisi kuitenkin olla hyvin suunniteltua ja koordinoitua, jotta tilattujen tarvikkeiden sekä määrä ja laatu että hinta asettuisivat maksajan ja käyttäjän kannalta tarkoituksenmukaiselle ja toivotulle tasolle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus hyödyntää suomalaisten yritysten tarjoamaa lisäkapasiteettia suojarusteiden, testauksen ja vasta-ainetestauksen osalta laajemmin ja tehokkaammin kuin nyt on tehty?

Helsingissä 9.4.2020

Pia Kauma kok